

Barnrättsdagarna 2024

Camilla Marklund

Psykolog, psykoterapeut

Nära vård och hälsa, Verksamhetsstöd

Habilitering, Syn och Hörselverksamheterna

Lydia Springer

Psykolog, specialist i funktionshindrens psykologi

SUF-Kunskapscentrum

Uppsala län

Min mamma har
IF

Målsättning

Målet är att alla medarbetare ska kunna...

- **uppmärksamma** barnet som anhörig
- se till att de får **råd** och **stöd** utifrån att de är barn som anhörig, samt
- **dokumentera** detta i journal.

Vägen till att nå barnen

Hälso- och sjukvårdslag

Barnkonventionen

Verksamhetsområde funktionshinder inom Region Uppsala

SUF-Kunskapscentrum

Barnambassadör

Styr- och stöddokument

Styr- och stöddokument

Alla ska kunna:

- Ställa frågan: Har du barn?
- Utforska om barnet fått information om föräldrarnas funktionsnedsättning
- Dela ut folder om föräldern bedöms klara av att prata med sitt barn själv
- Hänvisa till *Infoteket om funktionshinder* för mer stöd kring material
- Dokumentera i journal

Kuratorer och ibland psykologer ska också kunna:

- Vid behov ge fördjupat stöd till förälder kring att prata med barnet om sin funktionsnedsättning
- Vid behov samtala med det minderåriga barnet (BRA samtal)
- Dokumentera i journal

Minderåriga barn som anhöriga – checklista

Ta reda på om det finns minderåriga barn - uppmärksamma	• Dokumentera i journalen i Cosmic enligt verksamhetsrutin • Se särskild instruktion: "Barn som anhöriga – dokumentationsinstruktion"
Informera om barnets behov av information, råd och stöd	• Barn behöver information, råd och stöd. Enligt 5 kap. 7 § HSL ska vi särskilt beakta barnens behov. • Information, råd och stöd bör ges återkommande och över tid, utifrån barnet mognad och situation. • Journalför med KVÅ kod DU055
Utforska barnets situation	Att ta reda på: • Vad har patienten för tankar kring sin funktionsnedsättning och sitt föräldraskap?

Påminnelsekort till personalen om vad man behöver göra i arbetet med barnet som anhörig

Åtgärdskort – Barn som närstående

Enligt HSL (2021:648) 5 kap 7§ har barn rätt till information, råd och stöd när en närstående har en psykisk sjukdom/funktionsnedsättning eller allvarlig fysisk sjukdom eller skada.

Fråga

- finns närstående barn?
- har barnet fått information?
- vem ska informera barnet?
- behövs hjälp att informera barnet?
- finns det stöd i det privata nätverket?
- behövs professionellt stöd?
- är någon orolig för barnet?

Informera

- att barn påverkas
- barns rätt till information, råd och stöd
- bäst om förälder/anhörig informerar
- stöd finns att få vid behov
- bra för barn om familj och vänner vet
- bra om förskola, skola, fritids vet
- stöd finns bland annat hos Barn- och ungdomshälsan, BVC, Socialtjänsten

Viktigt för barn att

- få uttrycka sina känslor
- få svar på frågor
- få veta hur den närmaste framtiden ser ut
- få veta att den närstående får hjälp inom vården
- vardagen fungerar så vanligt som möjligt

Inhämta samtycke innan samtal med barn.
Oro för barnet? Orosanmälan!

KVÄ-koder att använda vid dokumentation i journal:

DU055 – Samtal med vuxen patient om minderårigs behov och möjlighet till stöd

DU056 – Samtal med vuxen patient och berörd minderårig om barnets situation och behov

DU057 – Samtal med minderårig vars förälder är patient om den minderårigas situation och behov

GD008 – Orosanmälan till socialtjänsten

Material som underlättar

- **Folder** att dela ut till patienten om att prata med sitt barn om sin funktionsnedsättning

Infoteket om funktionshinder har material som kan användas i samtalen med barnet:

- Skrifter
- Filmer
- Barnböcker

Prata om din funktionsnedsättning med ditt barn

Barn behöver förstå världen omkring sig.
Om det är något de inte förstår är det vanligt
att de hittar på egna förklaringar.

Därför är det viktigt att du pratar med ditt barn
om din funktionsnedsättning.

Då blir det också lättare för barnet att förklara
för andra, exempelvis kompisar som frågar.

WILMAS MAMMA HAR ADHD

Text: Sandra Melander och
Illustrationer: Laila

HANNAHS MAMMA FÅR EN FOBI

JONAS PAPPA HAR TVÅNGSSYNDROM

Text och illustrationer: Elisabet Alphonse

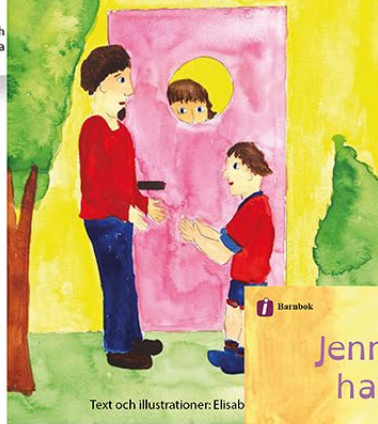

OSKARS PAPPA HAR EN CP-SKADA

Söderlund
och Akne

KALLES MAMMA FÅR EN PSYKOS

Text och illustrationer: Elisabet

Lenas mamma får en depression

Text och illustrationer: Elisabet

Text och illustrationer: Elisabet

EMMAS PAPPA FÅR MANI

Text och illustrationer: Elisabet Alphonse

Jennys pappa har autism

Linus mamma har intellektuell funktionsnedsättning

Utmaningar

- Många patienter som har barn - hur räcka till?
- Livslånga kontakter, träffar ej naturligt barnen - gör att man behöver komma ihåg att prata med föräldern flera gånger (kan tillkomma barn, barn blir äldre)
- Personal kan känna sig osäker på hur det ska tas emot av patienten - känner den sig ifrågasatt i sitt föräldraskap?
- Personalen kan tänka att det finns andra personer/instanser som uppmärksammar barnet

Vad krävs?

Framgångsfaktorer

- På chefernas agenda
- Väl utarbetade rutiner inom sin verksamhet
- Genomtänkt material för personal att ta stöd i
- Utveckla samverkan mellan verksamheter